

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, prin care
se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09
octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Beiu Evghenia Petru,

*născută la 04 martie 1961, originară din r-nul Ialoveni,
s. Puhoi, domiciliată în mun. Chișinău, bd. Dacia 47/1,
ap.15.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 19 martie 2015 - pînă la 04 august 2015
(instanța de fond);*
- 2. de la 24 august 2015 - pînă la 09 octombrie 2015
(instanța de apel);*
- 3. de la 03 februarie 2016 – pînă la 14 iunie 2016
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură
penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 august 2015,
Beiu Evghenia a fost condamnată în baza art. 190 alin.(4) Cod penal la 7 ani
închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru
femei, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul angajării în
câmpul muncii peste hotarele țării pe un termen de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Beiu
Evghenia, în perioada lunii septembrie 2005, aflîndu-se în mun. Chișinău,
acționînd de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane,
urmărind scopul dobîndirii ilicite, prin înșelăciune, a bunurilor altei persoane,
sub pretextul organizării plecării în Italia, au însușit de la Mișliuc Elena suma
de 3500 euro, bani care conform cursului BNM constituia 53585 lei.

Astfel, în luna septembrie 2005, Beiu Ev., acționînd în vederea realizării

scopului infracțional, de comun acord cu alte persoane, s-a întâlnit în mun. Chișinău, str. Grădina Botanică cu cet. Mișliuc Elena, în cadrul căreia pentru a crea o aparență că intenționează să organizeze plecarea ultimei în Italia a solicitat și primit de la aceasta fotocopia pașaportului cetățeanului R. Moldova, comunicându-i precum că plecarea în Italia va avea loc prin perfectarea vizei Schengen, prin tranzitarea teritoriului Federației Ruse.

Concomitent, în cadrul aceleași întâlniri, Beiu E., acționând în vederea realizării scopului infracțional, de comun acord cu alte persoane, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, a solicitat și primit de la Mișliuc El. o primă tranșă de 500 euro, sub pretextul utilizării acestor bani în scop de organizare a plecării în Italia.

Ulterior, la 28 septembrie 2005, Beiu E. acționând în vederea atingerii scopului, a condus-o pe Mișliuc El. la Gara Feroviară din mun. Chișinău, unde i-a făcut cunoștință cu o persoană cu care acționa de comun acord și care preluând acțiunile infracționale inițiate de Beiu E., i-a confirmat cele comunicate anterior de către ultima, precum că plecarea în Italia va avea loc prin perfectarea vizei Schengen, prin tranzitarea teritoriului Federației Ruse.

În cadrul aceleași întâlniri, persoana care acționa de comun acord cu Beiu E., urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acționând de comun acord cu Beiu E. și alte persoane, a primit de la soțul lui Mișliuc El., Mișliuc Nicolae restul sumei de 3000 euro, ceia ce constituia o parte din suma integrală de 3500 euro, pentru organizarea plecării în Italia a lui Mișliuc E., organizându-i ultimei, sub pretextul perfectării vizei Schengen, transportarea pe cale feroviară în Federația Rusă, or. Moscova.

Ulterior, persoana care acționa de comun acord cu Beiu E., urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acționând de comun acord cu Beiu E. și alte persoane a amânat plecarea lui Mișliuc El. în Italia, pînă în luna decembrie 2005, după care, fără a organiza plecarea ultimei în Italia, s-a eschivat de a comunica cu Mișliuc E., însușind în comun cu Beiu E. și alte persoane suma de 3500 euro.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpata și avocatul acesteia Grigoraș A., care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În argumentarea apelului s-a invocat că inculpata nu a comis infracțiunea imputată, vinovăția sa nu este dovedită, iar probele puse la baza condamnării nu au fost administrate, cercetate și apreciate corect. Calificarea

învinuiri aduse lui Beiu E. nu corespunde cerințelor legislației în vigoare.

Instanța de fond nu a ținut cont că latura subiectivă a escrocheriei constă în săvârșirea infracțiunii sub forma intenției directe. Făptuitorul prevede rezultatul faptei sale și urmărește tocmai producerea rezultatului de dobândire a profitului. Mai mult ca atât, făptuitorul acționează în scopul de a obține venit prin infracțiune, or, în speță lipsește elementul obligatoriu – latura subiectivă, deoarece inculpata nu a primit nici un profit de la ajutorul acordat părții vătămate, avînd doar intenția de a o ajuta pe Mișliuc E., făcîndu-i cunoștință cu Olărescu A. Însă aceasta nu este o acțiune ilegală care indică la infracțiunea de escrocherie. S-a stabilit că Beiu E. nu a înșelat partea vătămată, nu i-a cauzat acesteia careva prejudicii materiale și nu a avut vre-o intenție de a le crea. Astfel, nu s-a stabilit legătura causală între acțiunile inculpatei și probele analizate în cauză. Mișliuc El. a declarat că banii au fost transmise lui Olărescu A. care și s-a ocupat cu organizarea plecării ei. Inculpata nu a avut nici o atribuție cu plecarea victimei, nu a mers la Moscova și nu a perfectat careva acte pe numele ei sau pe numele altei persoane. Beiu E. numai a făcut cunoștință părții vătămate cu persoana care a ajutat-o anterior pe fiica sa să plece peste hotare.

Ținînd cont de circumstanțele expuse, învinuirea de comiterea infracțiunii imputate nu și-a găsit confirmare, iar în acțiunile inculpatei lipsesc elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de inculpată și avocat, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Beiu Evghenia a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

5. Instanța de apel a conchis că probele prezentate în sprijinul învinuirii menționate în sentință, nu dovedesc vinovăția lui Beiu E. în săvârșirea infracțiunii imputate.

Fiind analizate declarațiile părții vătămate Mișliuc El., aceasta a relatat că s-a adresat la inculpată după ajutor, iar banii în mărime de 500 euro și datele sale i-a transmis lui Beiu E. la indicația lui Olărescu A., deoarece singură nu avea posibilitatea să-o contacteze. A mai declarat că, Beiu E. nu a înșelat-o și nici nu i-a cauzat careva prejudiciu, doar i-a făcut cunoștință cu

Olărescu A., explicînd în ședința de judecată că de la început pînă la urmă a înșelat-o Olărescu A. Mai mult ca atît, partea vătămată a confirmat că nu are pretenții la inculpată, ci față de altă persoană – Olărescu A.

Proba respectivă, care este decisivă și care este raportată la celelalte probe prezentate în susținerea învinuirii și puse la baza condamnării, nu prezintă garanții de probare certă și concludentă a vinovăției inculpatei în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Celelalte probe, prezentate în sprijinul învinuirii sunt indirecte, adică nu arată precis și clar la inculpată, ca fiind autorul sau complicele infracțiunii.

Martorul Mișliuc N. care este soțul părții vătămate a declarat că presupune că Beiu E. a acționat împreună cu Olărescu A.

În atare situație, există dubii rezonabile în probarea învinuirii înaintate prin rechizitoriu, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe probele prezentate de acuzatorul de stat.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocînd temeii de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrii contestate cu menținerea sentinței, deoarece apelul greșit a fost admis.

În motivarea recursului a menționat că la baza deciziei de achitare instanța de apel a luat în considerație declarațiile inculpatei Beiu E. care pe parcursul examinării cauzei nu a recunoscut vina, totodată a apreciat critic declarațiile părții vătămate Mișliuc Elena care a depus declarații concludente, consecutive atît la urmărirea penală, inclusiv la confruntare și în instanța de fond, care expres a indicat că Beiu Evghenia a primit bani de la ea și că inculpata împreună cu Olărescu A. au însușit de la dînsa bani în sumă totală de 3500 euro, declarații confirmate și de martorul Mișliuc N.

La judecarea cauzei în instanța de apel partea vătămată nu a fost prezentă, iar instanța a dat o nouă apreciere declarațiilor victimei fără a fi audiată pe marginea cauzei.

Totodată nu este de acord cu argumentarea instanței de apel că partea vătămată nu are pretenții față de inculpată deoarece i-a restituit suma de 500 euro, aceasta nefiind motiv de achitare a lui Beiu E., că fapta nu a fost comisă de ultima, urmînd a fi apreciată ca o circumstanță atenuantă.

7. Împotriva recursului acuzatorului de stat a depus referință inculpata Beiu E. și avocatul acesteia Grigoraș A., care au solicitat respingerea cererii de recurs, ca fiind inadmisibilă, menționînd că instanța de apel a examinat cauza

sub toate aspectele, verificând și apreciind probele prezentate, corect ajungând la concluzia că inculpata nu a săvârșit infracțiunea incriminată, iar toate dubiile neînălțurate nu pot sta la baza deciziei de condamnare.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Drept temei pentru recurs recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceasta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul constată că temeiurile de drept pe care s-a bazat acuzatorul de stat în recursul declarat, nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că ultima a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, poate da o nouă apreciere probelor și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Examinând cauza, Colegiul penal consideră că instanța de apel just a stabilit starea de fapt și de drept, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei și toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, adoptând în așa mod o hotărâre legală și întemeiată, ținând cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just ajungând la concluzia privind achitarea lui Beiu E. de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(4) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

Instanța de recurs menționează că, instanța de apel în motivarea soluției adoptate just a menționat că acuzarea nu a prezentat probe concludente și

pertinente atît în cadrul ședinței primei instanțe, cît și în cadrul ședinței instanței de apel, care ar fi demonstrat vinovăția inculpatei Beiu E. în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal reține că, instanța de apel analizînd declarațiile părții vătămate Mișliuc El. corect a dat apreciere acestora, care a declarat că s-a adresat la inculpată după ajutor, iar banii în sumă de 500 euro și datele sale i-a dat lui Beiu E. la indicația lui Olărescu A. pentru a-i transmite ultimei, deoarece singură nu avea posibilitatea să o contacteze. Inculpata nu a înșelat-o și nici nu i-a cauzat careva prejudiciu, ultima doar i-a făcut cunoștință cu Olărescu A. Totodată, în ședința de judecată victima a explicat că „ ... de la început și pînă la urmă a înșelat-o Olărescu A.”

Astfel, partea vătămată a confirmat în cadrul ședinței de judecată că nu are pretenții față de inculpată, dar la altă persoană – Olărescu A.

Mai mult ca atît, instanța de apel just a conchis că proba respectivă, la care se face referire ca decisivă și care se raportează la celelalte probe prezentate de acuzator în susținerea învinuirii și puse la baza sentinței de condamnare, în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, nu prezintă garanții de probă certă și concludentă care ar confirma vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Celelalte probe, prezentate în sprijinul învinuirii, sunt indirecte, acestea nu arată precis și clar că inculpata (Beiu E.) este autorul sau complicele infracțiunii. Din conținutul lor nu rezultă date informative clare și precise, astfel existînd dubii cu privire la vinovăția lui Beiu E. în săvîrșirea escrocheriei.

Referitor la martorul Mișliuc N., care este soțul părții vătămate, acesta a relatat că presupune că Beiu E. a acționat împreună cu Olărescu A.

În procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată și bănuita Beiu E., ultima face declarații pe care le susține ulterior pe întreg proces penal, astfel aceasta respingînd învinuirea în comiterea infracțiunii imputate.

Din aceste considerente, există dubii în probarea învinuirii înaintate inculpatei prin rechizitoriu.

Prin urmare, instanța de apel corect a conchis că învinuirea adusă lui E. Beiu în baza art. 190 alin. (4) Cod penal nu și-a găsit confirmarea. Or, nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată acuzarea nu a prezentat probe, care ar fi demonstrat că inculpata a comis infracțiunea de escrocherie.

Colegiul penal lărgit constată ca întemeiată concluzia instanței de apel privind achitarea inculpatei de sub învinuirea de comitere a infracțiunii

imputate, concluzie care, cum s-a menționat mai sus, detaliat este motivată și se bazează pe aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a probelor administrate.

Dezacordul autorului recursului cu aprecierea acestora de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel corect a conchis de a achita inculpata de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii imputate, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de aceasta, nefiind prezentate probe certe care ar dovedea vinovăția acesteia.

Verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor cauzei și temeiului invocat de procuror privind examinarea cauzei în instanța de apel în lipsa părții vătămate Mișliuc E., precum și că instanța de apel a dat o nouă apreciere declarațiilor acesteia fără a fi audiată, Colegiul penal reține următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că, cauza penală în privința lui Beiu E. a parvenit în instanța de apel la 24 august 2015, fiind numită ședința de judecată pentru 09.10.2015.

La data respectivă, s-au prezentat acuzatorul de stat, avocatul Grigoraș A. și inculpata Beiu E., dar nu s-a prezentat partea vătămată Mișliuc E., care a fost citată legal prin aviz de recepție (f.d.30, vol.III), însă fiind pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa părții vătămate, participanții la proces, inclusiv acuzatorul de stat, au considerat posibil examinarea cauzei penale în lipsa părții vătămate, cauza fiind examinată, și pronunțat dispozitivul deciziei, cu anunțarea părților că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 09.11.2015 (f.d.34-38, vol.III).

Mai mult ca atât, în cadrul urmăririi penale între partea vătămată Mișliuc E. și Beiu E. a fost efectuată confruntarea, unde, părțile au avut posibilitatea de a adresa întrebări și a primi răspunsuri, drept de care aceștia s-au folosit efectiv.

Prin urmare, instanța de apel ținând cont de art. 371 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală, corect a dispus, citirea în ședința de judecată a declarațiilor părții vătămate Mișliuc E. depuse în cursul urmăririi penale, în cazul când acesta lipsește în ședința de judecată și absența lui este justificată prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, cu condiția că audierea sa a fost efectuată cu confruntarea dintre această parte vătămată și învinuit, precum și cele depuse în cadrul ședinței instanței de fond.

Călăuzitoare în acest sens sunt și prevederile art. 323 Cod de procedură penală, care nu prevăd obligativitatea prezenței părții vătămate în ședința de judecată. Alineatul (2) al normei date stipulează, că judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel se desfășoară cu participarea părții vătămate sau a reprezentantului ei, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod. În caz de neprezentare motivată a părții vătămate, instanța, consultând opiniile părților, decide judecarea cauzei sau amânarea ei în funcție de faptul dacă cauza poate fi judecată în lipsa părții vătămate fără a-i leza drepturile și interesele.

Astfel, reieșind din materialele cauzei, rezultă că partea vătămată Mișliuc E. a fost legal citată pentru ședința instanței de apel, fapt confirmat prin actele cauzei, prin urmare temeiul invocat de recurent, Colegiul penal îl consideră nefondat, fiind combătute prin probele susmenționate.

Instanța de apel, examinând apelul inculpatei și avocatului acesteia, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat inculpata Beiu E., a verificat și cercetat actele cauzei, declarațiile părții vătămate date în cadrul urmăririi penale și cele depuse în cadrul ședinței instanței de fond, procesul-verbal de confruntare între victimă și bănuita Beiu E., respectând prevederile art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, dându-le o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, corect a ajuns la concluzia că prin aceste probe nu se confirmă că Beiu E. ar fi comis infracțiunea de escrocherie.

Argumentele recurentului, precum că probele administrate au fost apreciate incorect și unilateral, în opinia Colegiului, sînt neîntemeiate. Instanța ierarhic inferioară, reieșind din prevederile legale nominalizate, a dat o apreciere corectă declarațiilor lui Beiu E., părții vătămate Mișliuc E., precum și celorlalte probe, care au fost analizate în ansamblu, în mod obiectiv.

Cu atît mai mult că critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată. Prin urmare, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar, instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în baza temeiurilor stipulate expres în norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel corect a reținut în acest sens prevederile art. 8 și 389 Cod de procedură penală, sub aspectul că o sentință de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de

probe cercetate de către instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Colegiul reține că instanța de apel a ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate dubiile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și a adoptat soluție întemeiată.

Conform legislației în vigoare, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în urma unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală.

În consecință, se apreciază că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se impune respingerea recursului declarat de procuror ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui *Beiu Evghenia Petru*, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 07 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma